

I. OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA:

Konserwacja i renowacja polichromii w Kościele Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym

II. LOKALIZACJA OBIEKTU:

Kościół pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej Cienin Kościelny 46, 62-400 Sępca

III. CEL OPRACOWANIA:

Przedmiotem przedsięwzięcia są prace polegające na konserwacji i renowacji polichromii znajdującej się **na ścianach, fasacie i suficie prezbiterium oraz na ścianach nawy kościoła z wyłączeniem sufitu nawy kościoła.**

BUDŻET

Maksymalny budżet dla przedmiotu zamówienia :

200 000,00 zł brutto (słownie: dwieście tysięcy złotych 00/100)

IV. LOKALIZACJA, DANE Z EWIDENCJI GRUNTÓW:

Powiat: Słupecki

Gmina: Sępca

Obwód: Cienin Kościelny

Nr działki: 142

Nr księgi wieczystej: KN1S/00010697/3

Budynek jest wpisany do rejestru zabytków pod numerem: 145/764/A, Decyzja z dnia 13.11.1969 r., oraz Decyzja nr 199/Wlkp/B z dnia 17.08.2011 r. (polichromia)

V. DANE O ZABYTKU:

Parafia św. Katarzyny w Cieninie Kościelnym erygowana w 1390 r. Pierwotnie kościół drewniany. W latach 1748-1802 wybudowano świątynię murowaną w stylu barokowo-klasycystycznym z fundacji Ewy z Pruskich Zielonackiej Niemojewskiej. Krótko po wybudowaniu, bo w 1808 r., spalił się gontowy dach i wnętrze kościoła. Głównym inwestorem naprawy zniszczonego przez pożar kościoła był Andrzej Beber, właściciel dóbr ziemskich na Wilcznej. W latach 1892-1912 dobudowano wieżę dwukondygnacyjną ze skromnym portalem, zwieńczoną hełmem cebulastym z latarnią. W kościele są trzy ołtarze z 1800 r.: ołtarz główny, neorokokowy, barokowo-klasycystyczny oraz dwa boczne klasycystyczne. Jest też chrzcielnica i ambona w stylu klasycystycznym z ok. 1800 r., oraz prospekt organowy, również z ok. 1800 r. Strop pokryty polichromią w stylu empire. W oknach witraże figuralne wykonane w pracowni Marka Poczwadowskiego z Inowrocławia.

VI. ZAKRES PRAC KONSERWATORSKO-RESTAURATORSKICH

Zgodnie z pozwoleniem na prowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich nr 7/2024/B z dnia 15.05.2024 r. wydanego przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków należy wykonać następujące prace:

- a) usunięcie wtórnych przemalowań i podbiał
- b) opcjonalne usunięcie wtórnych napraw tynku

- c) doczyszczanie lica polichromii
- d) wzmocnienie i utrwalenie tynków i polichromii
- e) założenie okładów odsalających
- f) dezynfekcja ścian
- g) opcjonalnie konsolidacja warstwy malarskiej
- h) utrwalenie pudrującej się warstwy malarskiej
- i) wykonanie iniekcji w miejscach odspojen tynków
- j) uzupełnienie ubytków warstwy zaprawy
- k) uzupełnienie warstwy polichromii
- l) impregnacja i utrwalenie polichromii
- m) wykonanie konserwatorskiej dokumentacji powykonawczej oraz fotograficznej dokumentacji porównawczej, w tym na nośniku elektronicznym (w 3 egz. w formie papierowej i 3 egz. płyta CD).

VIII. TERMIN REALIZACJI I SPOSÓB WYKONANIA ZAMÓWIENIA:

1. Zamówienie realizowane będzie w terminie do 17 miesięcy od momentu zawarcia umowy.
2. Zgodnie z zasadami dofinansowania programu termin realizacji inwestycji nie może być krótszy niż 12 miesięcy.
3. Uwaga: Prace konserwatorskie będą wykonywane na obiekcie czynnym.
4. Przedmiot zamówienia Wykonawca zobowiązuje się wykonać przy użyciu własnych materiałów, sprzętu i narzędzi o odpowiednich parametrach jakościowych, dopuszczonych do obrotu i do wbudowania, zgodnych z treścią programu prac konserwatorskich.
5. W trakcie realizacji niniejszego zadania Wykonawca zapewni nadzór autorski nad realizowanymi pracami konserwatorskimi i robotami budowlanymi.
6. W ramach zamówienia Wykonawca przygotowuje pełną dokumentację odbiorową, inwentaryzację powykonawczą i uzyska wszelkie opinie i zgody wymagane prawem.

**PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH
PRZY POLICHROMII W KOŚCIELE PARAFIALNYM
P.W. KATARZYNY ALEKSANDRYJSKIEJ W CIENINIE KOŚCIELNYM**

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW w POZNANIU
Wojewódzki Konserwator Zabytków
DELEGATURA w KONINIE
UZGODNIŁO ZE STANOWISKA
KONSERWATORSKIEGO
Załącznik do decyzji
z dnia 15.05.24 nr 7/2024/B
L. dz. K.O. WR. 5144.1086.2 2024

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Poznaniu
Kierownik Delegatury w Koninie

mgr Grzegorz Budnik

Opracowanie: Bogumiła Terzyjska - konserwator zabytków

Ewa Kruk - historyk sztuki

KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
DYPLOM AE NR 01022
mgr Bogumiła Terzyjska

Lódź – styczeń 2024 r.

SPIS TREŚCI

1.0. KARTA IDENTYFIKACYJNA ZABYTKU I DOKUMENTACJI

2.0. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

3.0. KRÓTKA HISTORIA OBIEKTU I OPIS INWENTARYZACYJNY

4.0. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

5.0. CEL ORAZ ZAŁOŻENIA KONSERWACJI I RESTAURACJI – PROJEKT
KONSERWATORSKI

6.0. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

7.0. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

1.0. KARTA IDENTYFIKACYJNA ZABYTKU

17.08.2011

199/WLKP/B

NR REJESTRU
ZABYTEKÓW

NR INW. ZBIORU

NR INW. PRACOWNI KONS.

OBIEKT: **obiekt sakralny**

ADRES: **Ul. Wolności 1; 62- 404 Ciążeń**

TECHNIKA ORYGINAŁU: **polichromia w Kościele p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym**

TEMAT: **motyw ornamentalny opasek okiennych, płaszczyzny ścian , motywy ornamentalne, oraz antropomorficzne sufitu.**

AUTOR, WARSZTAT, SZKOŁA **nieustalone, pocz. XX w.**

SYGNATURA **nie ma**

INSKRYPCJE **nie ma**

DATOWANIE **pocz. XX wiek** POCHODZENIE **nieustalone**

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

kościół parafialny p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym

WŁAŚCICIEL / UŻYTKOWNIK

parafia rzymskokatolicka p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym

WYMIARY

TECHNIKA **polichromia ścienna i sufitowa na tynku wapiennym, na pobiale.**

WCZEŚNIEJSZE KONSERWACJE (LUB RENOWACJE): **TAK**

ingerencja **XX w.**

daty wykonania : **ok. 1966r.**

WCZEŚNIEJSZE DOKUMENTACJE: **NIE**

2.0. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania są wykonane na obiekcie oględziny, dokumentacja fotograficzna oraz badania stratygraficzne w formie odkrywek schodkowych. Na ich podstawie powstał niniejszy program prac dotyczący polichromii wewnątrz kościoła.

Badania przeprowadzone in situ obejmowały: ściany wewnątrz kościoła w prezbiterium, nawie oraz na stropie nad chórem

Zakres opracowania obejmuje opis zabytku oraz planowane prace konserwatorskie. Wstępny program prac konserwatorskich określa także szczegółowo technikę i technologię planowanych prac.

3.0. KRÓTKA HISTORIA OBIEKTU I OPIS INWENTARYZACYJNY

Kościół p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie słupeckim, gminie Słupca. Znajduje się on w małej wsi - Cieninie Kościelnym. Jest to kościół rzymskokatolicki, podlegający pod dekanat goliński, archidiecezję gnieźnieńską. Parafia owego kościoła została założona już w 1390 roku. Wtedy stał tam mały, drewniany kościółek. Na jego miejscu w latach 1748-1802 wybudowano murowaną świątynię, którą do dziś możemy podziwiać. Krótco po wybudowaniu kościoła został on narażony na całkowite spalenie. Jednak szybko go odbudowano. W 1892 roku rozpoczęto budowę dwukondygnacyjnej wieży. Pracę skończono w 1912 roku. W roku 1982 dokonano jej remontu. W XX wieku wybudowano murowaną dzwonnice. Kościół otacza również murowane ogrodzenie z żelazną bramą, które wzniesione zostało w 1930 roku. Kościół w piękny sposób przedstawia połączenie stylu barokowego z klasycystycznym. W pierwszym z nich zostało wykonanie prezbiterium oraz kruchta, zaś wieża jest przejawem klasycyzmu. Wnętrze budowli jest dość przestronne. Przy bogato zdobionym ołtarzu znajdują się dwie figury. Całość dodatkowo upiększają dwa ołtarze boczne. Jeden z nich przedstawia Matkę Boską, drugi patronkę kościoła, św. Katarzynę Aleksandryjską.

Obecny wystrój kościoła – polichromia ścian prezbiterium pochodzi z okresu ostatniego remontu - malowania wewnątrz kościoła z 1966 r. Składa się z monochromatycznego gładkiego tła oraz postaci opasek wokół otworów okiennych o uproszczonej formie a także przedstawień ornamentalnych geometrycznych i roślinnych oraz figuratywnych na płaszczyźnie stropu w części prezbiterialnej oraz nawy.

Na stropie prezbiterium przedstawienie ornamentalne z motywem kratki regencyjnej liści akantu, motywy kwiatowe a także główki aniołków.

Kolorystyka ścian utrzymana w jasnej tonacji rozbielonego różu, jasnego ugru dodatkowo rozjaśnionego działaniem promieni UV. Ornament o oszczędnej kolorystyce: brąz, ugier, biel, róż.

Wykonane na ścianach odkrywki odsłoniły monochromatyczną polichromię w kolorze różu złamanego ugiem prawdopodobnie z pocz. XX w.

Polichromia stropu oraz pochodzi z pocz. XX w, przemalowana oraz mocno zabrudzona.

4.0. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Ogólny stan zachowania polichromii w kościele p.w. Katarzyny Aleksandryjskiej jest niezadawalający. Natychmiastowej ingerencji konserwatorskiej wymaga strop nawy. Miejscami mocno naruszona została konstrukcja stropu, konieczne było zainstalowanie siatki ochronnej w najbardziej zdegradowanych miejscach. Wstępna analiza wizualna wykazała ponadto występujące na całej płaszczyźnie polichromii przemalowania oraz silne zabrudzenie i zakurzenie powierzchniowe. Miejscami na ścianach widoczne są spękania pajęczynowe, ubytki fizyczne i mechaniczne. Na skutek trwałego zawilgocenia kościoła konieczne było wykonanie izolacji poziomej. Po wykonaniu opaski izolacyjnej, zagrzybiałe i zmruszałe tynki zostały skute do wysokości około 160 cm. Do tej wysokości wykonano nowe tynki.

Klasyfikację tych zniszczeń należy zacząć od akumulacji w obiekcie skutków różnorodnych zmian klimatycznych min. działanie wilgoci, stanu technicznego budowli, ewentualne ruchy murów czy też sposób użytkowania budynku.

Wody gruntowe spowodowały zawilgocenie fundamentów. Woda kapilarna transportowana w wyższe partie zawilgoconego muru ceglanego poprzez podciąganie kapilarne doprowadziła do wysoleń soli mineralnych oraz powstawania pęcherzy odspojonej warstwy zaprawy wraz z warstwą malarską. Środowisko permanentnej wilgotności a także kondensacja pary wodnej są odpowiednie dla działalności mikroorganizmów co spowodowało zmianę fizykochemiczną składu pigmentów oraz spoiw zastosowanych wewnątrz obiektu prowadząc do ich degradacji.

Obecnie kościół został osuszony, dlatego też można przystąpić do prac konserwatorskich przy polichromii ścian i stropu nawy oraz prezbiterium.

Po wykonaniu odkrywek i przeprowadzeniu wstępnych badań stwierdzono iż odsłonięta warstwa malarska jest w dużym stopniu zdegradowana. Wykonane na ścianach odkrywki odsłoniły warstwę malarską pochodzącą prawdopodobnie z pocz. XX w.

Na wykonanych odkrywkach nie znaleziono fragmentów wcześniejszego wystroju. Bezpośrednio pod warstwą malatury występuje zaprawa wapienna. Pod ornamentem opaski okiennej nie odsłonięto polichromii ornamentalnej. Na stropie nawy odkryta została wcześniejsza polichromia, która nie pokrywa się wzorem oraz kolorystycznie z późniejszymi przemalowaniami. Strop nawy nad chórem jest w bardzo złym stanie widoczne są rozwarstwienia i ubytki w warstwie nie tylko polichromii ale również konstrukcji stropu.

5.0. CEL ORAZ ZAŁOŻENIA KONSERWACJI I RESTAURACJI – PROJEKT KONSERWATORSKI

Biorąc pod uwagę stan zachowania odsłoniętej polichromii oraz funkcję obiektu podstawowym celem prac konserwatorskich i restauratorskich będzie zatrzymanie dalszego procesu destrukcji polichromii a w dalszej części przywrócenie wartości estetycznych. Konserwacja polegać będzie na usunięciu wtórnych przemalowań, naprawy ubytków tynkarskich, odtworzeniu warstwy zaprawy w partiach cokołowych.

Konieczne jest również wzmocnienie konstrukcji stropu w nawie kościoła.

Odtworzona zostanie pierwotna kolorystyka płaszczyzn, oczyszczona, wzmocniona i skonsolidowana polichromia stropu tak by przywrócić pierwotny wygląd obiektu.

Obecny stan zachowania, i wtórne przemalowanie negatywnie wpływają na wartości estetyczne polichromii.

6.0. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

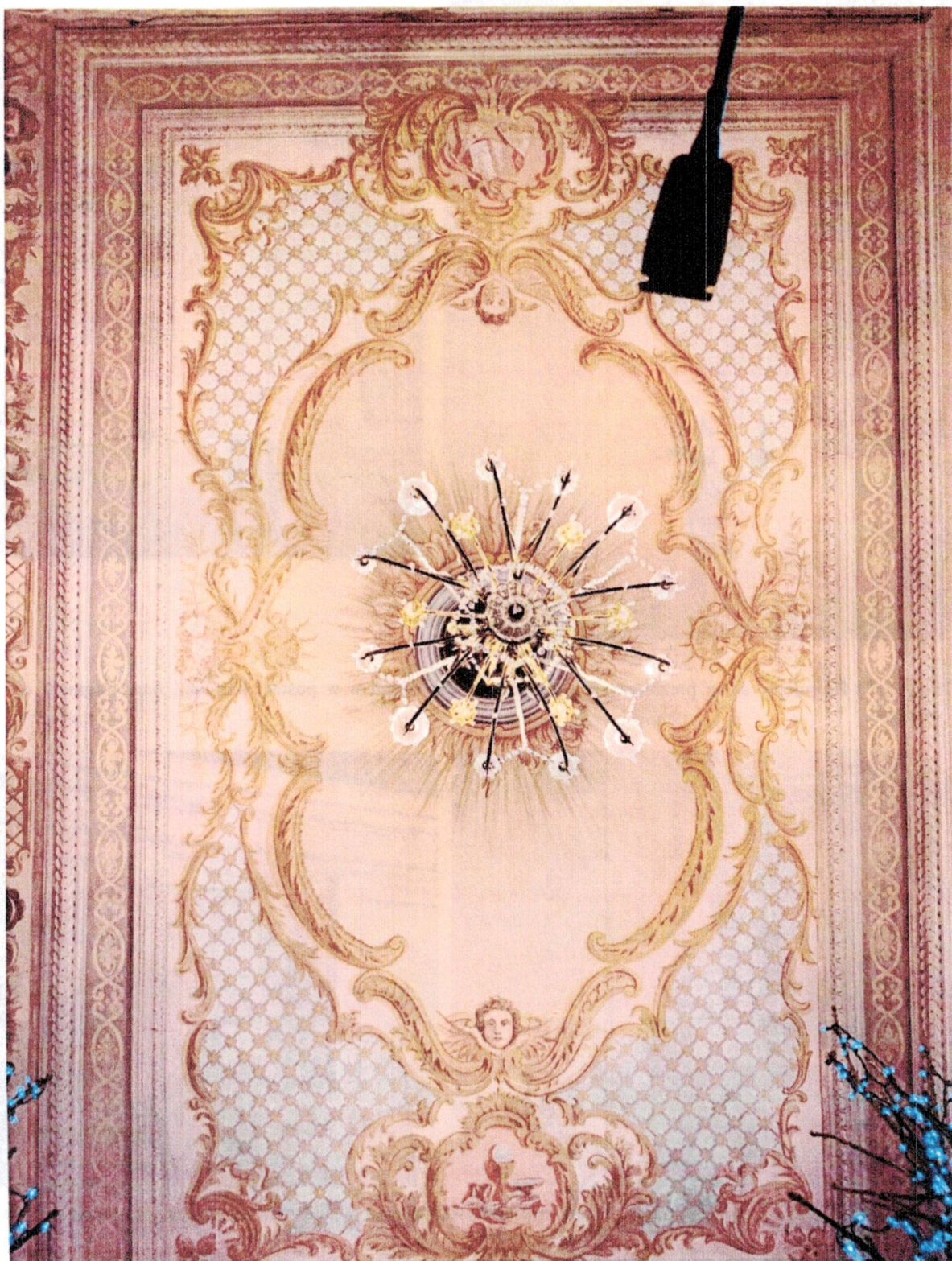
Przed przystąpieniem do działań konserwatorskich należy przeprowadzić następujące czynności.

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej przed przystąpieniem do prac konserwatorskich.
2. Obserwacja w świetle (bocznym i rozproszonym) widzialnym oraz UV w celu zbadania problematyki przebiegu prac konserwatorskich. Zbadanie odporności warstwy malarskiej, a także stopnia degradacji malowideł ściennych.
3. Przeprowadzenie prac odkrywkowych wraz z pobraniem próbek stratygraficznych polichromii i podłoża.

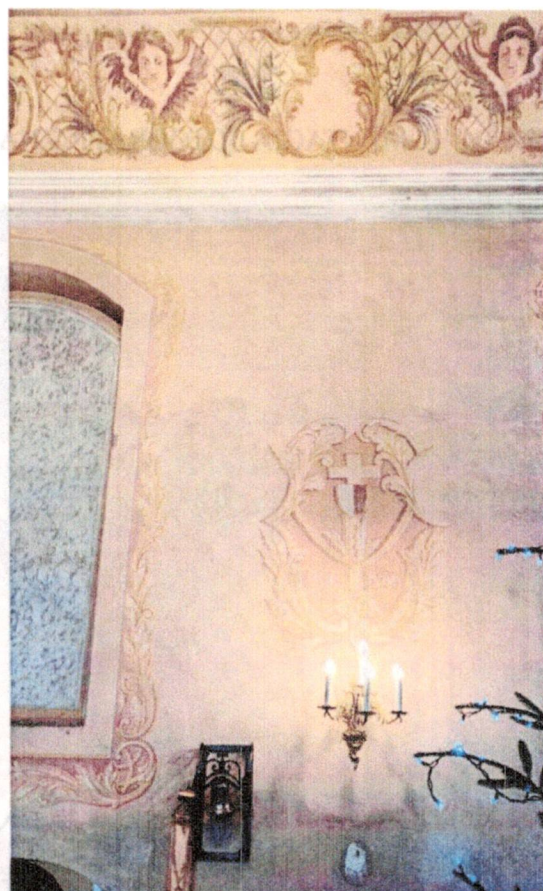
4. Wykonanie badań, przekrojów stratygraficznych celem identyfikacji charakterystyki podłoża, spoiw oraz warstwy malarskiej malowideł ściennych ustalenie chronologiczne warstw malarskich i ich stanu zachowania.
5. Po wstępnych analizach wizualnych a także po zapoznaniu się z wynikami badań mikroskopowych należy przystąpić do usunięcia warstwy wtórnych przemalowań i pobiał metodą mechaniczną, chemiczno-mechaniczną poprzedzoną wcześniejszymi próbami konserwatorskimi.
6. Usunięcie ewentualnych wtórnych napraw tynku (konieczność i skala wykonanych prac ustalona zostanie po oczyszczeniu polichromii z wtórnych przemalowań)
7. Następnym krokiem będzie doczyszczanie lica polichromii z zabrudzeń za pomocą (pary wodnej, gumki wish- ab o różnej twardości, gumki chlebowej, nasączonymi wacikami wodą przegotowaną, czy enzymatycznie, metodą rolowania). W przypadku wystąpienia trudności z doczyszczaniem fragmentów polichromii należy przystąpić do wykonania prób z zastosowaniem innych rozpuszczalników: aceton z wodą (1:1), PAW (5%,10%,15%), toluen, gel de syntese z benzyną lakową oraz wodą, Contrad 2000. Wszystkie substancje zostaną naniesione przy pomocy wacika, metodą rolowania.
8. Zachowane tynki oraz oczyszczoną powierzchnię polichromii należy wzmocnić i utrwalić (np. KSE 100 – Remmers, Consolid 100 – KABE, 7% roztwór paraloidu B72 lub innymi środkami o tych samych parametrach).
9. W miejscach gdzie występują wysolenia należy wykonać okłady odsalające.
10. Następnym etapem prac będzie dezynfekcja ścian np. preparatem Adolit M – rRemmers lub innym o podobnych właściwościach.
11. Jeżeli podczas oczyszczania wystąpi problem odspajania się warstwy malarskiej od podłoża w miejscach najbardziej zdegradowanych szczególnie w okolicy ewentualnych zacieków należy skonsolidować polichromię z podłożem. W tym celu wymagane jest przeprowadzenie prób konsolidacyjnych na niewielkim obszarze lica przy pomocy wybranych konsolidantów np. PAW (5%,10%,15%), Ledan TC iTB, Primal AC 33 lun równoważne.
12. Pudrujące się warstwy malarskie należy utrwalić Klucelem G lub innym preparatem o podobnych właściwościach.
13. W miejscach gdzie występuje odspojenie tynku należy wykonać iniekcje podtynkowe przy użyciu Ledanu TC i TB lub innym preparatem o podobnym działaniu w zależności od rodzaju odspojenia, w miejscach dużego zasolenia zaleca się zastosowanie szerokoporowych tynków.

14. Ubytki warstwy zaprawy uszkodzone mechanicznie, poprzez degradacje należy uzupełnić przygotowaną zaprawą wapienną bądź gotowymi firmowymi kitami wysokiej jakości zbliżonymi charakterystyką i właściwościami fizyko- chemicznymi do tych jakie charakteryzują zaprawę wapienną. Uzupełnienia warstwy zaprawy można (to zależy od zidentyfikowanej metody) zabezpieczyć warstwą pobiałą.
15. Po przeprowadzeniu prac uzupełniających ubytki zaprawy należy przystąpić do uzupełniania warstwy polichromii metodą punktowania scalającego (kreska, kropka).
16. Proponowaną technologią będzie zastosowanie pigmentów organicznych sypkich w spoiwie PAW, ewentualnie po rozpoznaniu techniki malarskiej zastosowanie gotowych farbbarbami krzemianowych (np.f. Keim lub farbami o podobnych parametrach), o właściwościach optycznych zbliżonych do farb wapiennych, naśladowczo do oryginału. zbliżonych charakterystyką i właściwościami fizyko- chemicznymi do oryginału .
17. Całość wykonanych prac należy zaimpregnować i utrwalić za pomocą gotowych preparatów systemowych, bądź roztworem paraloidu B72 (w zależności od wybranej technologii)
18. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania, na każdym etapie prac.
19. Końcowym etapem prac konserwacyjno-restauratorskich będzie sporządzenie dokumentacji technologicznej obrazującej wizualnie oraz merytorycznie przebieg całości prac oraz zastosowanych materiałów.
20. Przed przystąpieniem do prac przy stropie nawy należałoby przeprowadzić badania techniczne wytrzymałości konstrukcyjnej stropu.

7.0 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

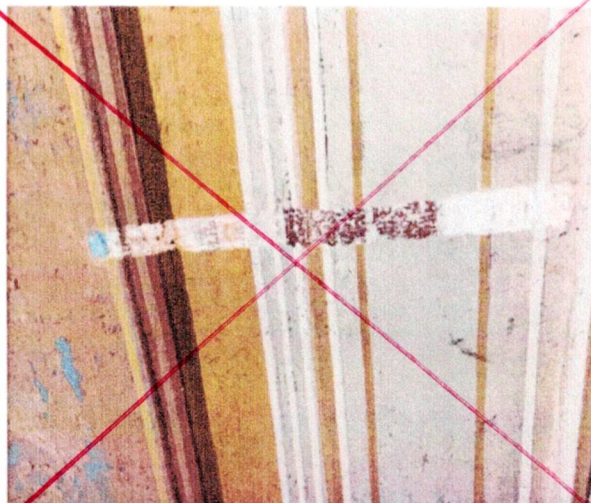
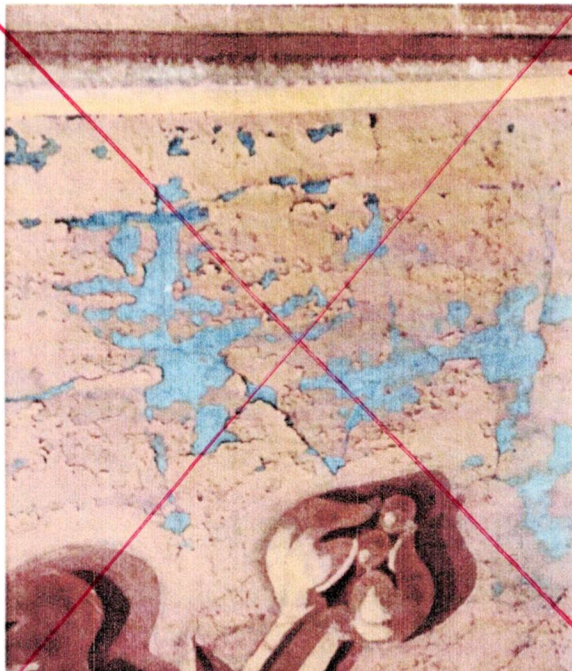
Fot.1) widok ogólny stropu w prezbiterium z polichromią

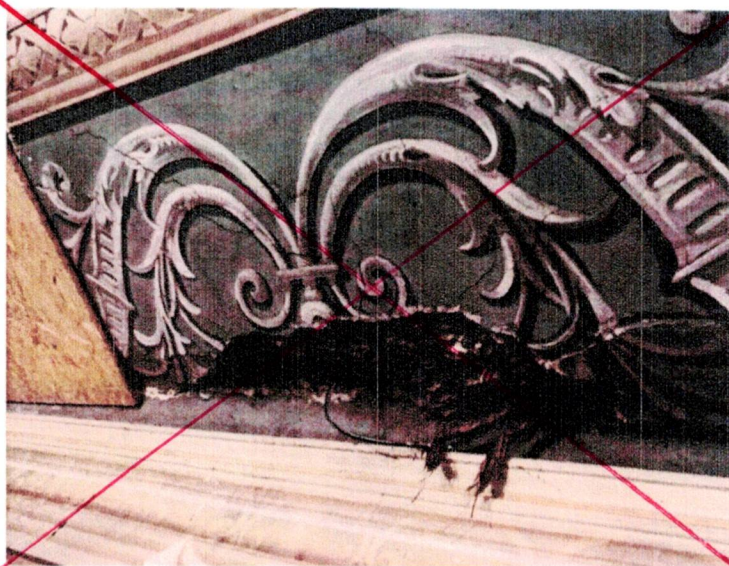
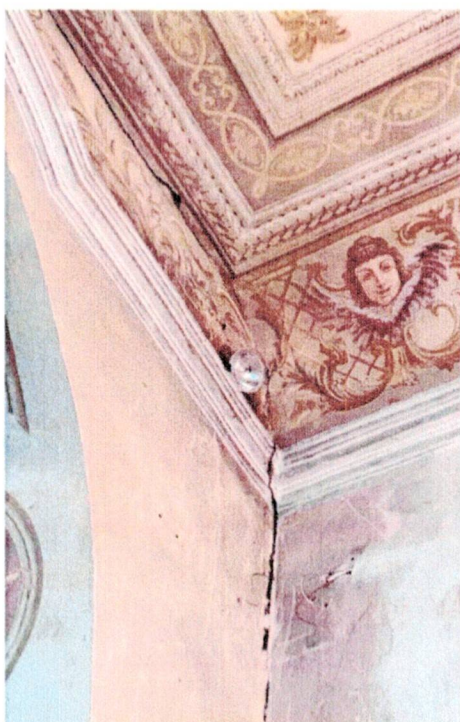
Fot. 2, 3) Fragmenty ścian prezbiterium z widocznym ornamentem w postaci kartuszy, oraz fragment opaski okiennej.

Fot. 4, 5) fragmenty ścian w nawie kościoła w odkrywkami oraz widocznym na gzymsie zarys wcześniejszej polichromii

Fot. 6,7) Fragmenty sufitu nawy kościoła z widocznymi złuszczeniami wtórnej polichromii, oraz odsłonięta pierwotna warstwa malarska.

Fot. 8) Fragmenty ścian prezbiterium oraz sufitu nawy nad chórem z widocznymi uszkodzeniami w konstrukcji

WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W POZNANIU
DELEGATURA W KONINIE
Al. 1 MAJA 7
62-510 KONIN

Konin, dnia 15. 05. 2024 r.

Ko.WR.5144.1086.2.2024

POZWOLENIE NR 7/2024/B

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 92 ust. 3–6, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. a, art. 7 pkt 1 oraz art. 36 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późniejszymi zmianami), § 12 ust. 1–3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609), a także na podstawie art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 572),

Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

po rozpatrzeniu wniosku Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym z dnia 16. 04. 2024 r. (wpłynął w dniu 16. 04. 2024 r.) w sprawie wydania pozwolenia na **prowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich przy polichromii ścian, faset i sufitów w prezbiterium i nawie**, wpisanej do rejestru zabytków pod numerem 199/Wlkp/B poz. 11 decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17. 08. 2011 r., w kościele parafialnym rzymskokatolickim pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej usytuowanym na nieruchomości w granicach działki nr 142 w Cieninie Kościelnym, Gmina Słupca, powiat słupecki, województwo wielkopolskie, wpisanym do rejestru zabytków pod numerem 145/764/A decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 13. 11. 1969 r.,

POZWALA

Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym

na prowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich przy polichromii ścian, faset i sufitów w prezbiterium i nawie, wpisanej do rejestru zabytków pod numerem 199/Wlkp/B poz. 11 decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17. 08. 2011 r., w kościele parafialnym rzymskokatolickim pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej usytuowanym na nieruchomości w granicach działki nr 142 w Cieninie Kościelnym, Gmina Słupca, powiat słupecki, województwo wielkopolskie, wpisanym do rejestru zabytków pod numerem 145/764/A decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 13. 11. 1969 r.

Warunki szczegółowe:

1. Szczegółowy zakres prac konserwatorsko-restauratorskich określa opracowanie: *PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH PRZY POLICHROMII W KOŚCIELE PARAFIALNYM PW. KATARZYNY ALEKSANDRYJSKIEJ W CIENINIE KOŚCIELNYM, OPRAC. MGR BOGUMIŁA TERZYJSKA, ŁÓDŹ 2024.*
2. Program prac konserwatorsko-restauratorskich obejmować będzie następujący zakres:
 - a) usunięcie wtórnych przemałowań i pobiał,
 - b) opcjonalnie usunięcie wtórnych napraw tynku,
 - c) doczyszczanie lica polichromii,
 - d) wzmocnienie i utwalenie tynków i polichromii,
 - e) założenie okładów odsalających,
 - f) dezynfekcja ścian,
 - g) opcjonalnie konsolidacja warstwy malarskiej,
 - h) utwalenie pudrującej się warstwy malarskiej,
 - i) wykonanie iniekcji w miejscach odspojień tynków,
 - j) uzupełnienie ubytków warstwy zaprawy,
 - k) uzupełnienie warstwy polichromii,
 - l) impregnacja i utwalenie polichromii.
3. Prace konserwatorsko-restauratorskie objęte niniejszym pozwoleniem prowadzić winna osoba spełniająca wymagania, o których mowa w art. 37 a ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
4. Wnioskodawca zobowiązany jest do przekazania Kierownikowi Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu nie później niż w terminie 14 dni przed rozpoczęciem prac konserwatorsko-restauratorskich objętych niniejszym pozwoleniem, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby prowadzącej te prace, imienia, nazwiska i adresu osoby prowadzącej prace konserwatorsko-restauratorskie objęte niniejszym pozwoleniem, dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37 a ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz oświadczenia osoby prowadzącej prace konserwatorsko-restauratorskie o przyjęciu przez nią obowiązku wykonywania tych prac – zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków.
5. W trakcie prac konserwatorsko-restauratorskich objętych niniejszym pozwoleniem – zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 4 cytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – osoba prowadząca prace konserwatorsko-restauratorskie prowadzić winna dokumentację przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac. Dokumentacja ta winna być prowadzona w taki sposób, aby umożliwiała jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności i użytych materiałów. Dokumentacja ta winna być przekazana Kierownikowi Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac.
6. Osoba prowadząca prace konserwatorsko-restauratorskie objęte niniejszym pozwoleniem – zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 5 cytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – winna opracować sposób postępowania z zabytkiem po zakończeniu prac konserwatorsko-restauratorskich i przekazać to opracowanie Kierownikowi Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac.
7. Wnioskodawca zobowiązany jest zawiadomić Kierownika Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu – zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 2 cytowanego wyżej

Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - o terminie rozpoczęcia oraz zakończenia prac na 3 dni przed tym terminem.

8. Wykonawca prac konserwatorsko-restauratorskich obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Kierownika Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu – zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 3 cytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku prowadzenia prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku i zakres prac.
9. Prace po zakończeniu należy zgłosić do odbioru konserwatorskiego.

Zawiadomienia przekazuje się pisemnie, za pomocą faksu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 334):

- nr faksu - 63 244 71 26

- konin.sekretariat@poznan.wuoz.gov.pl

Termin ważności pozwolenia: do dnia 31. 12. 2027 r.

Odpowiedzialny za prace jest wnioskodawca.

UZASADNIENIE

Do Kierownika Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu wpłynął w dniu 16. 04. 2024 r. wniosek Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym z dnia 16. 04. 2024 r. w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich przy polichromii ścian, faset i sufitów w prezbiterium i nawie w kościele parafialnym rzymskokatolickim pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej usytuowanym na nieruchomości w granicach działki nr 142 w Cieninie Kościelnym.

Przedmiotowa polichromia, z uwagi na posiadane historyczne wartości artystyczne, wpisana została do rejestru zabytków ruchomych pod numerem 199/Wlkp/B poz. 11 decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17. 08. 2011 r. Nadto do rejestru zabytków nieruchomych – pod numerem 145/764/A decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 13. 11. 1969 r. – wpisany został kościół parafialny rzymskokatolicki pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym.

Skutkiem przytoczonych wyżej uwarunkowań formalno-prawnych zarówno polichromia wnętrza kościoła, jak również sam kościół, o których wyżej mowa, podlegają prawnej ochronie konserwatorskiej na mocy art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. a oraz art. 7 pkt 1 cytowanej Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a w związku z powyższym wszelkie działania planowane do realizacji w tym kościele, jak również przy jego zabytkowym wystroju i wyposażeniu, w tym przy polichromii wnętrza, wymagają przed ich podjęciem – zgodnie z art. 36 ust. 1 cytowanej Ustawy – pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Po przeanalizowaniu treści wniosku oraz przedłożonego wraz z wnioskiem, a wymienionego w sentencji niniejszej decyzji, programu prac konserwatorsko-restauratorskich, stwierdzono, że prace te we wskazanym zakresie są możliwe do zaakceptowania ze stanowiska konserwatorskiego, bowiem pozwolą one na utrwalenie i wydobywanie historycznych wartości artystycznych polichromii wnętrza wzmiankowanego wcześniej kościoła.

Mając na uwadze co powyżej, stwierdzono, że zachodzą przesłanki merytoryczne do wydania pozwolenia zgodnie z wnioskiem wnioskodawcy.

Pozwolenie niniejsze obwarowano jednakże warunkami, wynikającymi z treści § 12 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 1–5 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków – wskazano mianowicie, że osoba prowadząca prace konserwatorsko-restauratorskie objęte niniejszym pozwoleniem winna spełniać wymagania, o których mowa w art. 37 a ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, oraz że wnioskodawca zobowiązany jest do przekazania Kierownikowi Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu nie później niż w terminie 14 dni przed rozpoczęciem prac konserwatorsko-restauratorskich objętych niniejszym pozwoleniem, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby prowadzącej te prace, imienia, nazwiska i adresu osoby prowadzącej wyszczególnione w pozwoleniu prace, dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37 a ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz oświadczenia osoby prowadzącej prace konserwatorsko-restauratorskie objęte niniejszym pozwoleniem o przyjęciu przez nią obowiązku wykonywania tych prac. Ustalono również warunek polegający na zawiadomieniu przez wykonawcę prac Kierownika Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku prowadzenia prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku i zakres prac. W treści pozwolenia wskazano także, że w trakcie prac konserwatorsko-restauratorskich prowadzić należy dokumentację przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac; dokumentacja ta winna być prowadzona w taki sposób, aby umożliwiała jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności i użytych materiałów, a nadto wskazano, iż dokumentacja ta winna być przekazana Kierownikowi Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac. Określono również, że osoba prowadząca prace konserwatorsko-restauratorskie winna opracować sposób postępowania z zabytkiem po zakończeniu prac konserwatorsko-restauratorskich objętych niniejszym pozwoleniem i przekazać to opracowanie Kierownikowi Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac.

Mając na uwadze co przytoczono oraz w oparciu o art. 7 pkt 1 i art. 36 ust. 1 pkt 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIA

Pouczenie co do prawa odwołania

1. **Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone za pośrednictwem tutejszego organu w terminie 14 dni od dnia doręczenia (art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).**
2. Zgodnie z art. 127 a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Pozostałe pouczenia

1. **Kto prowadzi prace konserwatorskie, prace restauratorskie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub w jego otoczeniu niezgodnie z zakresem lub warunkami**

określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł (art. 107d ust. 2 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

2. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jeżeli w trakcie wykonywanych prac określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Z up. Wielkopolskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr Grzegorz Budnik
Kierownik Delegatury w Koninie

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cieninie Kościelnym
2. a/a PP

Wnieśliśmy...płatę skarbową
w kwocie 82 zł.

Pawlak

Sprawę prowadzi: Piotr Pawlak, st. specjalista ds. zabytków ruchomych, tel. 632447126